

Риста МИХАИЛОВИЋ:

Драго ми је што је лик револуционара, комунисте и борца, Драгојла Дудића, на један начин уздигнут и што је добио своју праву димензију коју заслужује у оквиру Југославије. Ја не кажем да је неко оспоравао величину Драгојла Дудића и његове изузетне заслуге као револуционара и комунисте, али је било потребно да се ангажују сви они који нешто знају о њему да би се у потпуности приказала његова богата личност и живот посвећен борби.

Међутим, у свим овим рефератима недостаје Драгојло Дудић као комуниста тамо где је живео и радио, недостаје приказ животног миљеа у коме је делао. Све акције, све битно што се дешавало у нашем ваљевском округу, морало је да прође кроз Окружни комитет а Драгојло је био члан Окружног комитета, па самим тим био је присутан у свим тим догађајима, давао је своја мишљења и сугестије.

У свим догађајима у партији од 1937. године па надаље, Драгојло Дудић је активно учествовао и својим квалитетима доприносио да се доследно спроводи линија Комунистичке партије.

Рад партије у условима у којима је радила пре рата, умногоме је зависио од Централног и Покрајинског комитета. Према томе, све што се догађало мора се везати за Централни и Покрајински комитет.

Ја се сећам многих одлука које су потицале од Централног и Покрајинског комитета и према њима ми смо се опредељивали и организовали свој рад.

Хтео бих да подсетим на један моменат који је за мене јако важан. Сви знамо да се у Партији пред класним непријатељем у свим срединама није исто држало. Пресек у том смислу за Србију су храбро држање Крсте Попиводе и Цане Бабовић а за ваљевску партиску организацију Драгојло Дудић. Као критеријум за тако повољне оцене послужило је херојско држање Драгојла Дудића на суду 1937. године. Ја морам да кажем да се нису сви држали овако. Драгојло је остао чист као суза. Није признао ништа а то је велика ствар за Партију у ваљевском крају па и целу

Не бих желео да ме погрешно разумете али ми смо већином у крајњој линији пореклом са села. И Драгојло је живео и радио у селу, али та чињеница није му сметала да се развије у једну врло напредну личност солидног образовања и широких погледа на свет и збивања која су се тада догађала у свету.

Он је организовао и сам био учесник у штрајковима грађевинских радника и радника „Вистада”. Драгојло је пре свега човек из радничке класе, из сељаштва, поштене интелигенције и свих оних који су чинили фронт социјалистичких снага.

Рад Партије 1938. године, и раније на подручју Србије па и ваљевског округа, карактерисала је затвореност и илегалност. Састанци су одржавани по шумама и недоступним местима. Покрајински комитет је то оштро критиковао и сугерирао да је потребно да комунисти треба да иступају јавно и јавно се укључе у потребне акције. Такав став заступао је и Драгојло Дудић и залагао се за ширину акције Комунистичке партије.

Желео бих још да истакнем специфичност улоге сељаштва у ваљевском крају, које није пошло у револуцију само из економских разлога. Политичка активност маса из Тамнаве била је врло изражена захваљујући левом и десном крилу радничке странке, а улога Комунистичке партије била је да правилно усмери активност тих маса и створи антифашистички фронт.

Посебно бих поменуо реферат Драгојла Дудића са темом: „Положај сељаштва у Србији.” Мени је жао што тог документа нигде нема, а то је било нешто најбоље на ту тему и Драгојло је најпотпуније познавао ову материју.